

מסרים לכל...

בס"ד, עלון # 11
ויגש – התשע"ב

בעריכת הרב נחום גמליאל

לקח מהפרשה,

'ועתה אל תעצבו'... (מח', ה')

מעשה שסיפר האבן עזרא לאנשים שקבלו לפניו על ייסורים שאינם מבינים מדוע באו עליהם. שני יהודים הלכו בדרך. לאחד היו 3 לחמים ולשני רק 2. הצטרף אליהם אדם שלישי וכאשר הגיעה עת הסעודה הזמינוהו לאכול יחד אתם. כשסיימו לאכול, שילם להם האיש על האוכל שאכל אתם. 'יש לי חמישה זהובים אני אניחם לפניכם ותתחלקו בכסף כטוב בעיניכם'. אמר.

החלו השניים להתווכח. הראשון שהיו לו 3 לחמים טען שהוא צריך לקבל 3 זהובים, והשני רק שניים. ואילו חברו שהיו לו 2 לחמים טען שצריך לחלק את הכסף לשניים. שני זהובים וחצי לכל אחד, מכיוון שהאורח לא הקפיד לאכול שלשה חלקים מהאחד ושניים מהשני, ואכל משל שניהם בשווה.

השניים הגיעו אל העיר וניגשו אל רב העיר, שפסק להם שהראשון שהיו לו 3 לחמים יקבל 4 זהובים, והשני יקבל רק זהוב אחד.

אנשי שיחו של האבן עזרא החלו לצחוק מהדין המשונה, שהרי הראשון לא תבע לעצמו אלא רק 3 זהובים, והרב הטיב לו עוד יותר וקבע שמגיעים לו 4. הייתכן? אמר להם הרב בואו ואסביר לכם את פסק הדין ואז תבינו כמה פשוט הוא. היו חמישה לחמים ושלשה סועדים. כל אחד מהסועדים אכל שליש מכמות הלחמים. נכפיל את מספר הלחמים בסועדים ונגיע ל 15 שלישים, כאשר כל אחד מהאנשים אכל 5 שלישים.

כמה שלישים מתוך ה 15 באו מהראשון שהיו לו שלשה לחמים? 9 שלישים. (3×3) כמה שלישים מתוך ה 15 הגיעו מהשני שהיו לו שני לחמים? 6. (2×3) והרי אמרנו כבר שכל אחד מהסועדים אכל 5 שלישים. יוצא אפוא שהראשון תרם לאורח מחלקו 4 שלישים, (שהרי הראשון הביא בסך הכל 9 שלישים, והוא עצמו – הראשון – אכל 5, והותר 4 לאורח) והשני תרם רק שליש אחד. (שהרי הוא הביא בסך הכל 6 שלישים וכיון שאכל 5 הותר רק אחד לאורח).

סיים האבן עזרא ואמר: הנה לכם חשבון כה פשוט שגם אותו לא ידעתם ולא הבנתם. ואם כן כיצד אתם רוצים לדעת חשבונות שמים???

פינת החלכה

מדידה ושקילה בשבת

א: אסור למדוד לשקול ולהשקל בשבת.

ב: איסור השקילה הוא גם במאזניים ידניים, וכל שכן במאזניים אלקטרוניים.

ג: מי שמתכוון למטרת מסחר, אסור לו לשקול גם ביד ללא משקל. (כמו שעושים סוחרים מומחים, מרימים את המוצר ביד אחת ויודעים את משקלו).

ד: מותר למדוד ולשקול לצורך מצווה או לצורך חולה.

ה: מותר למדוד גביע אם הוא מכיל את כמות היין הדרושה לקידוש.

ו: מותר לשקול את כמות המצה שצריך לאכול בליל הסדר.

ז: מותר למדוד לחולה חום באמצעות מודד חום שאינו מופעל חשמלית או אלקטרונית.

ח: מותר למדוד דופק לחולה כדי לדעת את מצב בריאותו.

ט: למרות שמותר למדוד לצורך מצווה או חולה, כשאפשר צריך למדוד לפני שבת.

י: כשיש צורך רפואי מותר למדוד ולשקול את כמות המזון הדרושה לילד, וטוב שלא לדייק בשקילה ובמדידה.

יא: כשיש צורך רפואי לדעת את משקל הילד אחרי ארוחה, מותר לשקול אותו בשבת במאזניים שאינם מופעלים חשמלית

להתמודד עם חרדות

אין ספק שהמצב הביטחוני מכניס את כולנו לדריכות מסוימת.

אנו המבוגרים עוקבים אחר החדשות, משוחחים על המצב, מבינים את הסיכונים ולאן זה עלול להוביל, ובשיחות אלו אנו פורקים את המטענים והמתחים. אבל הורים יקרים: למרות שב"ה אנו לא בטוח הטיילים, הילדים שלנו דואגים, חוששים, ויש כאלו שאפילו בחרדה.

מה עלינו לשדר לילדים?

א: אמונה ובטחון בבורא עולם. זה הזמן לא רק לדבר על אמונה, אלא להתנהג באמונה. אנו חייבים להקריין לילדים איכפתיות מאנשי הדרום. להתפלל עבור עם ישראל וחיילי צה"ל, להרבות בצדקה, לשדר לילדים שלכל כדור יש כתובת והכל בהשגחה פרטית, לא להרבות בדיבורים על מספר הטיילים הנוחתים, להתמקד בעיקר בניסים הגדולים והגלויים המתרחשים מידי יום ביומו.

ב: אנא הורים יקרים, אל תחשפו את הילדים למראות המשודרים בטלוויזיה! (כדאי מאד שגם אתם לא תצפו בהם. זה לא מוסיף לבריאות, ולא תורם לתושבי הדרום.) בראיה לא מביעים הזדהות. כדי להתעדכן בנעשה מספיק לשמוע. הצפייה מכניסה את הילדים לחרדות אמיתיות, מערערת להם את הביטחון העצמי, ומביאה אותם למחשבות של מה יהיה אם יזרקו טיל גם עלינו... מחשבות שלא מביאות לתועלת וצמיחה.

אני יודעת שבקשה זו קשה, אך חשבו על הילדים הרגישים שלנו, ועל הנזק שזה עלול לגרום.

ג: שוחחו הרבה עם הילדים. אל תבטלו חרדות בגיחוך או בלעג.

כבדו את הרגשות שלהם, הביעו אמפטיה השתדלו להיות אתם יותר בבית, בקשו מהם להיות יותר בבית. זה הזמן לאחדות ולגיבוש בין העם ובבית.

שבת שלום!

שושנה.

לרפואה

נאוה בת מרים / אברהם בן נאוה / מנשה בן אברהם / בתיה בת רומיה / בלוריה בת עלו
דוד בן יונה / מור בת סימה / שילה בת נעמי / אברהם בן בלוריה / תאיר בת אשר

סיפור לשבת

"הבן האבוד"

יוסף טס לארה"ב. נזדמן לידו נוסע יקר. לאחר שיחה קצרה עם הנוסע שיושב לידו התברר שהוא יהודי, שמו רוברט, כבן 60, ניצול שואה, שאשתו ובנו נספו במלחמה. מיד החל רוברט מתגונן: "אומנם אני יהודי, אך אינני רוצה לשמוע על יהדות". וכדי שלא להותיר ספק שבו הדגיש:

"אני כועס, כועס מאוד, וזו המילה האחרונה שלי בעניין". יוסף נבוכ קמעא שתק ולא הוסיף. כאשר חולקו המנות, יוסף לקח מנה כשרה, ואילו רוברט לקח מנה לא כשרה. ליבו של יוסף נצבט לראות את בשר הפיגולים שלקח ידידו. בכדי למונעו מן החטא, הציע לו יוסף לאכול ממנתו. עיני רוברט יקרו אש: "אינך מבין? כועס אני. מאז שנלקחו ממני אישתי ובני איני מתכוון לסלוח". הוסיף רוברט, "מאז ירו באיצקל שלי, המראה אינו מש מעיני. הוציאו אותנו אז מגטו לודג' אל היער, ירו לעברו ואימו רצה לקראתו. שניהם התמוטטו, ומאז אין לי חיים. במעט החיים שיש לי, לא אערב יהדות!! אפילו לא מעט!". יוסף נרתע, והבין כי לפניו ניצול שואה, שמוראות המלחמה והשלכותיה עדיין חקוקות בנפשו ברתחה מזעזעת. וכשהבין שהעניין אינו פשוט, פסק מלשאול...

שבעה חודשים לאחר מכן, היה זה חודש הרחמים והסליחות. ביום כיפור, בשעה שהזכירו את שמות הנפטרים לעילוי נשמתם, יצא יוסף מבית הכנסת. ולפתע, בצדי הרחוב, פוגש הוא באדם היושב על ספסל מעשן סיגריה ביום כיפור בהפגנתיות.

יוסף התקרב אליו ונזכר בפנים המוכרות, ההפגנתיות- כל אלו הבזיקו תמונה מוכרות במוחו של יוסף. שהבין שממולו ניצב אותו יהודי מהמטוס: הלוא הוא, רוברט! התדע, רוברט, שברגע זה מתפללים לעילוי נשמת כל הנפטרים". רוברט נשף עמוקות, ואמר: "שוב? הרי כבר אמרתי לך הכל, ולא חל אצלי שום שינוי, כפי שאתה רואה! וכי אראה את איצקל בני?" "אמר לו יוסף: "תפילה זו מאוד מסייעת לנפטרים. אם זכרו של איצקל מנקר במוחך, עשה למענו, והכנס לבית הכנסת על-מנת להזכיר את שם בנך". רוברט שתק. הדברים חוללו בו סערה

הוא הסכים להיכנס לבית הכנסת. בקול מלא רגש פצח החזן: "המצא מנוחה נכונה ל...". מיד עונה רוברט את שם בנו "יצחק בן ראובן" החזן העיף מבט קל ויוצא דופן אל רוברט, ומיד הוא ממשיך בתפילה. עם סיום התפילה, הפנה החזן את מבטו אל רוברט בשנית, חיוור כסיד ושאלו: "איצקוביץ ראובן?" רוברט הנהג בראשו לחיוב, ואמר כן. זהו שמי לפני המלחמה. לפתע החל החזן צועק: אבא, אבא!!!! רוברט נרתע לאחור, והביט בעיניים קרות על החזן אולם, פתאום פניו של רוברט השתנו: "איצקל היקר שלי...", קרעה צווחתו את דממת בית הכנסת.

התברר, כי איצקל רק נפגע קלות מכדורי המרצחים. לאחר שקם על רגליו, כבר לא ראה את אביו, שמאז מיאן להתנחם עליו. (נפלאותיו לבני אדם סיפורי השגחה בני ימינו.)

שבת שלום!

העלון מוקדש לע"נ יהודה בן תותי ז"ל נ.ל.ב.ע. ה' טבת תשס"ה ת.נ.צ.ב.ה